

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Casvvm Conscientiae De Sacramentis

Gretser, Jacob

Ingolstadii, 1611

Antipharmacum ex Luthero libro contra cælestes Prophetas, parte 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40295

qua à nobis vsurpatur, à sacris literis absit; hanc etenim regulam secutus Missam *sacrificium* appellandam negavit, quòd in scripturis non vocetur sacrificium. Quam Lutheri mentem intelligens Melanchthon *sacramenta* nominavit *signa* seu *sphragidas*, hoc est, *sigilla*, in Locis editis Argentorati Anno 1523. Et totum illud caput suum non inscripsit de *sacramentis*; sed de *signis*. Carolstadius libro de imaginibus ex professò pugnat contra nomen *Sacramenti*. Zuuinglius item libro de *vera & falsa religione*, apertè hoc nomen reprehendit: & tandem adiungit: *Vocem istam Sacramentum magnopere cuperem Germanis nūquam fuisse receptam, nisi germanè (hoc est, Zuuingliane) esset accepta.* Et causam huius sui desiderij reddit: *Cum enim hanc vocem SACRAMENTVM audiunt, iam aliquid magnum sanctumq; intelligunt, quod vi sua à peccato liberet.* Odit ergo Zuuinglius hoc nomen, quia audientium animis veritatem nimis perspicuè repræsentedabat, & eo ipso Zuuinglianam vanitatē refellebat. Tricatur etiam nescio quid Calvinus de nomine Sacramenti lib. 4. Institut. cap. 14. §. 13.

Vide Murices
Pradicant,
cap. 8.

*Antipharmacum ex Beza quest. I.
de Sacramentis.*

N I H I L prohibet, quo minus docendi gratia, voces aliquas vsurpemus extra Dei verbum, modò ne temerè id faciamus, aut in ipsa doctrina Prophetica & Apostolica vel tantillum innouemus.

*Antipharmacum ex Luthero libro contra
caelestes Prophetas parte 2.*

D I C I T Carolstadius, Christum & Apostolos non appellasse *Cenam Sacramentum*, velle se habere nomen ex Bibliis:
Deum

Deum imponere ſuis creaturis nomina; nos, qui homines ſumus, non debere indere nomina rebus diuinis. Et infrà: Agè animicida, tu & ſpiritus peccati, ſatemur quidem Deum non dixiſſe Sacramentum, nec praecepiſſe, vt Sacramentũ diceretur; ſed dic nobis contrà, vbi prohibuit Sacramentum dici? Quis ergò tibi dedit poteſtatem prohibendi, quod Deus non prohibet? An non eſt verus animicida, qui ſe ponit loco Dei ſuper nos, & aufert noſtram libertatem? Ac deinde aſſerit, & probat, licere vti hoc nomine, imò & oportere vti. Quæ omnia non magis contra Carolſtadium pugnant & Zuuinglium, quàm contra ipſum Lutherum, à quo illi contemptum huius nominis didicerant.

*Antipharmacum ex Hunnio Tract.
de Sacramentis in genere.*

QVOD vocabulum Sacramenti in ſcriptura, baptiſmo vel cœnæ non tribuitur, hoc nihil derogat rei; nam nec vox Trinitatis, perſonæ, diuinitus, vniõnis hypſtatica, Communionis Idiomatum, atque alia ferè innumera, quarum in Articulorum explicatione vſus eſt, totidem reperiuntur literis aut ſyllabis in ſcriptura; atque nihilominus, quia res in Dei verbo fundata eſt, rectè ac meritò iis ad declaranda regni caeſtis myſteria vitur Eccleſia. Sic quoq; vox Sacramenti, ad rei, quæ ſacris literis traditur, explicationem valdè eſt accommodata & appoſita. Itaque licet nec Circumciſionis Sacramentum, nec Agni Paſchalis ritus, nec Baptiſmi actio, nec Cœna Eucharistica myſterium alibi in ſcripturis diſerta voce appelletur Sacramentũ; nobis tamen ſatis, quod hæc caremonia, ritus & actiones myſtica reipſa ſic comparata ſunt, vt Sacramenti nomen atq; deſinitio in eas maximè quadret.